KARMØY KOMMUNE

Dato:
21.09.2020
Arkivsak-ID.:
20/5236
JournalpostID:
20/46104

Sakshandsamar: Håkon Randal

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utval	Møtedato
114/20	Formannskapet	28.09.2020
149/20	Kommunestyret	16.11.2020

Planprogram - Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2030

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Formannskapet fastsetter planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, slik som dokumentet er vedlagt saken, i medhold av plan- og bygningsloven § 11-13 og delegasjonsreglementet.

2. Planprogrammet legges til grunn i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

Formannskapet 28.09.2020:

Behandling:
Innstilling enstemmig vedtatt.

FSK- 114/20 Vedtak:

1. Formannskapet fastsetter planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, slik som dokumentet er vedlagt saken, i medhold av plan- og bygningsloven § 11-13 og delegasjonsreglementet.

2. Planprogrammet legges til grunn i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

Kommunestyret 16.11.2020:

Behandling:

Kommunestyret stadfester formannskapets vedtak.

KST- 149/20 Vedtak:

1. Formannskapet fastsetter planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, slik som dokumentet er vedlagt saken, i medhold av plan- og bygningsloven § 11-13 og delegasjonsreglementet.

2. Planprogrammet legges til grunn i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Den 16.12.2019 behandlet og vedtok kommunestyret sak 149/19: «Revisjon av kommuneplanens samfunnsdel». Kommunestyret har igjennom sitt vedtak gitt klare føringer for organiseringen og prosessen i planarbeidet. Blant annet går det i vedtakets punkt 3. og 4. frem at formannskapet skal ha en aktiv rolle i revisjonsarbeidet og at rådmannen skulle utarbeide et forslag til organisering og gjennomføring av prosessen. Som en oppfølging til kommunestyrets vedtak, ble det utarbeidet egen sak til formannskapet (sak 10/20): «Kommuneplanens samfunnsdel – Planprosess og organisering». Formannskapet behandlet og vedtok saken 27.01.2020. Saken utdyper rammene for planprosess og organisering i arbeidet med samfunnsdelen. Blant annet er det på bakgrunn av vedtakets punkt 1. og 2. oppnevnt et politisk arbeidsutvalg som jevnlig skal rapportere til formannskapet om status, framdrift samt aktuelle problemstillinger som ønskes avklart. Den 02.06.2020 vedtok kommunestyret kommunal planstrategi 2020-2023. Planstrategien sier at kommuneplanen skal gjennomgå full revisjon. Til forskjell i fra tidligere kommuneplanrevisjoner i Karmøy, skal samfunnsdelen revideres i forkant av arealdelen. Det er lagt opp til at revisjonsarbeidet med samfunnsdelen pågår i tidsrommet 2020-2021.

Som en del av revisjonsarbeidet for samfunnsdelen, skal det utarbeides et planprogram som skal ligge til grunn for det kommende planarbeidet. Planprogrammet må endelig fastsettes før selve planarbeidet med samfunnsdelen igangsettes. Administrasjonen har i løpet av våren arbeidet frem et forslag til planprogram. Den 27.04.2020 (sak 30/20) vedtok formannskapet forslag til planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og la dokumentet ut til offentlig ettersyn. Det offentlige ettersyn pågikk i perioden mai-juni (uke 18-27) med uttalelsesfrist 29.06.2020 og ble kunngjort igjennom følgende medier:

- Brev til offentlige myndigheter, lag og foreninger (30.04.2020)
- Sak på kommunens nettside (04.05.2020)
- Annonse i Haugesunds avis (07.05.2020)
- Annonse i Karmøynytt (uke 19-20)

I løpet av det offentlige ettersyn er det kommet inn ni uttalelser og merknader fra offentlige myndigheter og lokale organisasjoner. Rådmannen har i denne saken vurdert samtlige uttalelser og merknader.

Kommuneplanens samfunnsdel

Alle kommuner skal ha en kommuneplan bestående av arealdel og samfunnsdel med handlingsdel. Innenfor det kommunale planverket er samfunnsdelen dokumentet for langsiktig, overordnet og

samordnende styring og utvikling av kommunen som samfunn og organisasjon. Samfunnsdelen skal ha en handlingsdel som viser hvordan planen skal følges opp. Etter endringene i kommuneloven (2018) kan økonomiplanen utgjøre handlingsdelen, jf. § 14-4. Karmøy kommune har valgt denne modellen. Ved revisjon av kommuneplanens samfunnsdel skal man følge de føringer og prosesskrav som er angitt i plan- og bygningsloven §§ 11-12 til 11-15. Dette medfører blant annet krav om utarbeiding av planprogram.

Planprogram
Ifølge plan- og bygningsloven § 4.1 skal planprogrammet: «…gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn samtidig med varsling av planoppstart. Planprogrammet fastsettes ordinært av planmyndigheten». Man kan si at planprogrammet er en oppskrift på hvordan den kommende planen blir, eller en «plan for planen».

Formålet med planarbeidet
Hovedformålet med planarbeidet er å styrke og forankre samfunnsdelens posisjon som Karmøy kommunes viktigste styringsdokument, samt styre kommunen som samfunn og organisasjon i en retning som er forankret i FNs bærekraftsmål.

Gjeldende samfunnsdel for Karmøy kommune 2014-2023 ble vedtatt i kommunestyret 16.06.2015. Samfunnsdelen blir i ulike sammenhenger omtalt som «kommunens viktigste plan», men det kan reises tvil om den har fått en slik funksjon i mange kommuner. Av erfaring har samfunnsdelen i liten grad fungert som kommunens viktigste styringsverktøy i Karmøy.

Ideelt sett skal samfunnsdelen legge føringene for hvordan kommunen skal utvikles arealmessig, økonomisk og sosialt. Ettersom Karmøys samfunnsdel ikke har fungert etter intensjonen, har andre arbeids- og styringsdokumenter tjent som substitutt i ulike sammenhenger. Eksempelvis har det blitt utarbeidet og vedtatt et målkart med overordnede mål og strategier for organisasjonen med tittelen «valg for framtida». I praksis har målkartet fått en overordnet posisjon i forhold til samfunnsdelen med hensyn til drift og utvikling av kommuneorganisasjonen.

I revisjonsarbeidet er det naturlig å ta utgangspunkt i de erfaringene man har hatt med gjeldende samfunnsdel siden 2015. For å styrke samfunnsdelen som styringsdokument, skal planarbeidet ta sikte på at:

- Samfunnsdelen må få en bedre forankring i kommuneorganisasjonen.
- Samfunnsdelen må fremstå som et tydelig styringsdokument med et sett utvalgte satsingsområder og strategier.
- Samfunnsdelen og arealdelen må kobles sterkere i sammen.
- Samfunnsdelen og budsjett og økonomiplan må kobles sterkere i sammen.
- Samfunnsdelen må kobles sterkere i sammen med det øvrige planverket og saksbehandlingen.

Prosess
<u>Organisering</u>
Kommunestyret har delegert myndigheten til å utarbeide planprogram og legge det ut på høring til formannskapet. Det er kommunestyret som fatter endelig planvedtak.

Formannskapet er prosjektets styringsgruppe. Etter vedtak i formannskapet, er det nedsatt en politisk arbeidsgruppe som skal arbeide med samfunnsdelen.

Politisk arbeidsgruppe består av fire formannskapsmedlemmer. Arbeidsgruppen skal rapportere

jevnlig til formannskapet og arbeider tett opp mot administrasjonen i planprosessen. For å sikre en effektiv prosess og nødvendig kunnskapsoverføring vil det være naturlig at administrasjonen får ansvar for rapporteringen til styringsgruppen på vegne av den politiske arbeidsgruppen.

En *administrativ arbeidsgruppe*, som består av by- og samfunnsutvikling i rådmannens stab, har det faglige ansvaret for å utarbeide planforslag samt lede og organisere planprosessen. Den administrative arbeidsgruppen skal sørge for at prosessen forankres i politisk og administrativ ledelse innad i kommuneorganisasjonen, men også utad mot andre lokalsamfunnsaktører. Administrativ ledelse deltar i planprosessen igjennom administrativ referansegruppe. Referansegruppen består av rådmann, stabssjef og kommunaldirektører i etatene. I tillegg har rådmannen oppnevnt en utvidet ledergruppe som også vil involveres i prosessene med planarbeid.

Andre lokalsamfunnsaktører sikter til deltakelsen fra organisasjoner, lag, foreninger og innbyggere. Kommunale organer i form av ungdomsrådet, eldrerådet og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, skal også trekkes inn i planarbeidet.

Medvirkning

Medvirkning i arbeidet med ny samfunnsdel er sikret igjennom lovfestede, formelle prosesskrav i plan- og bygningsloven. I planarbeidet bør en også legge opp til andre former for medvirkning utover formalkravet i lovverket. Her står derimot planmyndigheten, som i dette tilfellet er kommunen, langt friere til å definere både opplegg og omfang. Det det lagt opp til følgende medvirkningsopplegg i revisjonsarbeidet med samfunnsdelen:

Høring og offentlig ettersyn av forslag til planprogram.	Formelt krav, jf. PBL § 11-13.
Varsel om oppstart av planarbeid.	Formelt krav, jf. PBL § 11-12.
Høring og offentlig ettersyn av planforslag.	Formelt krav, jf. PBL § 11-14.
Åpne orienterings- og innspillsmøter, med invitasjon til bymiljøgrupper, bygde-forum og grendalag. Dialog og orientering med ungdomsrådet, eldrerådet og mennesker med nedsatt funksjonsevne. Møte/dialog med nabokommuner.	Annen medvirkning, jf. PBL § 5-1.
Regionalt planforum	Annen medvirkning, jf. PBL § 5-3.

Ut over de formelle kravene til medvirkning vil det bli særs viktig å legge til rette for en bred medvirkning for å etterstrebe eierskap, forankring og forståelse for de prioriteringene som gjøres i løpet av prosessen. Derfor skal det gjennomføres en rekke aktiviteter som skal involvere politikere, administrasjon, innbyggere, frivillighet, næringsliv og øvrig sivilsamfunn.

Framdriftsplan

Arbeidet med samfunnsdelen kan deles inn i to faser: planprogram og planforslag. Før selve planarbeidet kan igangsettes, må planprogrammet endelig behandles av formannskapet. Kommunestyret har vedtatt en stram framdriftsplan. For å etterkomme denne skisseres følgende framdrift:

- *Planprogram:* Forslag til planprogram legges ut til offentlig ettersyn i april. Planoppstart varsles samtidig med offentlig ettersyn av planprogrammet. Høringsfrist settes til juni. Det

er lagt opp til at planprogrammet ferdigstilles gjennom formannskapets endelige behandling senest september 2020.
- *Planforslag:* Forslag til samfunnsdel utarbeides i perioden september 2020-juni 2021. Planforslaget behandles i formannskapet og sendes ut til offentlig ettersyn i juni 2021. Det offentlige ettersyn pågår i perioden juni-august 2021. Kommunestyret skal endelig behandle samfunnsdelen senest september 2021.

Viktige føringer

De viktigste føringene i planarbeidet er:

- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023
- FNs bærekraftmål
- Regional planstrategi 2020-2023
- Målkart for Karmøy kommune – Valg for framtida! Prioriterte arbeidsområder

Det er skissert fem prioriterte hovedfokus som skal særlig vektlegges i planprosessen: forankring, samordning, utforming, sentrale utfordringer, kunnskapsgrunnlag og utfordringsbehov samt andre tema og aktuelle problemstillinger.

Forankring – styrke samfunnsdelen som styringsdokument: I planarbeidet skal det vektlegges å skape en felles forståelse for bruk av plansystemet der samfunnsdelen vil stå sentralt. For å oppnå dette må både politisk og administrativ ledelse være aktive aktører i planprosessen, slik at organisasjonen får et sterkere eierskap til samfunnsdelen.

Samordning – FNs bærekraftmål står sentralt: For at samfunnsdelen skal kunne fungere som kommunens øverste styringsdokument, må dokumentet ha evnen til å samordne mål og føringer fra ulike administrative nivå; overnasjonalt, nasjonalt, regionalt og kommunalt nivå. Det legges til grunn at FNs 17 bærekraftmål vil danne grunnlag som et overordnet rammeverk for utforming av samfunnsdelen. Kommunens målkart «Valg for framtida!» vil også være et viktig fundament i planarbeidet.

Utforming – Overordnet og fokusert: Planen bør omhandle noen tydelige hovedmål og satsningsområder der kommunestyrets prioriteringer framgår. Samfunnsdelen bør ikke være for omfattende. Sammenhengen mellom samfunnsdelen og det øvrige planverket i kommunen skal også være et sentralt fokusområde.

Sentrale utfordringer, kunnskapsgrunnlag og utredningsbehov – Konkret, tydelig og målrettet:
I Karmøys planstrategi 2020-2023 er det gjort en vurdering av hvilke utfordringer som kommunen har som fremstår som spesielt viktig å arbeide med utover i kommunestyreperioden. Det er naturlig å løfte disse utfordringene frem i samfunnsdelen. Sentrale utfordringer som skal særlig vektlegges er:

- Folkehelse
- By- og samfunnsplanlegging og arealforvaltning
- Næringsliv og sysselsetting
- Klima og miljø
- Effektivitet og kvalitet i kommunale tjenester og drift

Kunnskapsgrunnlaget til samfunnsdelen skal bygge på eksisterende faktagrunnlag, utredninger og analyser. I tillegg vil det være naturlig å utarbeide nytt kunnskapsgrunnlag for utvalgte tema eller problemstillinger. Det tas sikte på at kunnskapsgrunnlaget til samfunnsdelen skal sammenstilles i et eget utfordringsdokument. Når man i prosessen skal fastsette mål og føringer for kommunen som samfunn og organisasjon, er det hensiktsmessig å støtte seg på det utfordringsbildet som framgår av

kunnskapsgrunnlaget. Oversiktsdokument for folkehelse 2020-2023 og Karmøys kommuneprofil fra U4SSC-programmet (United For Sustainable Smart Cities), er trukket frem som noen av de viktige kunnskapskildene i denne sammenheng.

Utredningsbehovet/analysebehovet med hensyn til produksjon av nytt kunnskapsgrunnlag, er noe som vil konkretiseres utover i prosessen med planarbeidet. Av nye og arbeidskrevende utredninger som det er behov for, kan følgende trekkes frem:

- Utarbeiding av utviklingsscenarioer for samfunnsutvikling.
- Levekårsundersøkelse (en detaljert kartlegging av levekår i kommunens lokalområder).
- Demografi (utviklingstrekk i befolkningen på kommunenivå og lokalområder).
- By- og stedsutvikling (analysere egenarten, forholdet og samspillet i mellom kommunens byer og lokalsentra)
- Diverse andre utredninger (for eksempel statistikk for arealbruk og mobilitet/transport)

Andre tema og aktuelle problemstillinger: Det pågår flere parallelle prosessarbeider i tidsrommet der samfunnsdelen revideres. I tillegg er det ønskelig at kommunene, med bakgrunn i nasjonale forventningene til planleggingen, tar hensyn til en rekke utvalgte tema i sin planlegging. Det er naturlig at disse prosessene og temaene kobles inn i arbeidet med samfunnsdelen. Noen av disse prosessene og temaene er: «Leve hele livet-reformen», boligsosialt arbeid, interkommunalt arbeid og arealplanlegging i sjø.

Innkomne uttalelser og merknader

I løpet av det offentlige ettersynet er det registrert 9 uttalelser og merknader til planprogrammet. Rådmannen har vurdert de innkomne uttalelsene og merknadene. Hovedinnholdet i den enkelte uttalelse og merknad er gjengitt i forkant av hver vurdering. Alle uttalelser og merknader er inkludert i saken som vedlegg.

Det er registrert følgende uttalelser og merknader fra offentlige myndigheter og organisasjoner:

1. Kystverket vest (mottatt 09.06.2020)
2. Rogaland fylkeskommune (mottatt 18.06.2020)
3. Fylkesmannen i Rogaland (mottatt 18.06.2020)
4. Forsvarsbygg (mottatt 18.06.2020)
5. Statens vegvesen (mottatt 25.06.2020)
6. Direktoratet for mineralforvaltning (mottatt 26.06.2020)
7. Fiskeridirektoratet region sør (mottatt 26.06.2020)
8. Fiskarlaget vest (mottatt 29.06.2020)
9. Kolnes grendautvalg (mottatt 29.06.2020)

1. Kystverket vest

Sier i sin uttalelse:

- Påpeker viktigheten av sikkerhet, fremkommelighet effektivitet for sjøtransport i kommunal planlegging.
- Karmøy kommune oppfordres til å ha et fokus på tilrettelegging for sjøtransport og havn i samfunnsdelen, herunder at næringslivet sikres næringsarealer med tilgang til sjø.

Vurdering:
I samfunnsdelen er det ikke naturlig å gi en utfyllende og detaljert omtale av den enkelte transportmyndighets arealbruksinteresser, da dette er forhold som et mest naturlig å ta hensyn til i prosessen med kommuneplanens arealdel. For øvrig vil rådmannen holde Kystverket orientert om prosessen og tilrettelegge for medvirkning i det kommende planarbeidet som starter opp i 2021. Ifølge planprogrammet skal den nye samfunnsdelen også inneholde en såkalt arealstrategi. Hensikten med arealstrategien er å styrke koplingen mellom arealdel og samfunnsdel. Arealstrategien skal angi hovedtrekkene for langsiktig og overordnet arealbruk og arealforvaltning. Arealstrategien bør deretter ligge til grunn i planarbeidet for kommuneplanens arealdel. Både transport og infrastruktur, herunder ferdsel på sjøvegen og havner, er tema som bør tas stilling til i arealstrategien. Når det gjelder fokus i selve samfunnsdelen, er rådmannen av den oppfatning at næringsliv og sysselsetting bør være sentralt i det videre planarbeidet.

På bakgrunn av de uttalelser som er mottatt i det offentlige ettersyn, har rådmannen gjort enkelte endringer i planprogrammet. Etter rådmannens syn ivaretar endringene i planprogrammets kapittel 5.4 og 5.5 de forhold som Kystverket påpeker i sin uttalelse. Dette for å sikre de forhold som Kystverket påpeker i sin uttalelse blir med i det videre arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

2. Rogaland fylkeskommune

Sier i sin uttalelse:

- Gir kommunen ros for at planprogrammet så tydelig påpeker hva som ikke har fungert etter intensjonen i forrige planperiode. En felles forståelse for hva som ikke har fungert, danner et godt grunnlag for videre arbeid. Det støttes også opp under de videre arbeidsprosessene og opplegg for medvirkning kommunen har lagt opp til, og at FN sine bærekraftmål skal legges til grunn for videre arbeid.
- Det pekes på at planprogrammet i liten grad angir viktige utfordringer knyttet til samfunnsutviklingen. Hovedutfordringer for samfunnsutviklingen er i større grad gjort greie for i planstrategien, og fylkesrådmannen vil også vise til sin uttalelse som ble gitt i forbindelse med kommunal planstrategi for Karmøy. Det understrekes også at det ikke finnes noe fasitsvar på hvordan prosessen fram til en endelig samfunnsdel skal være.
- Fylkesrådmannen peker på «Regional planstrategi 2021-2024 for Rogaland» og de utfordringene som er vektlagt der. Dette er utfordringer og/eller tema som også Karmøy bør vektlegge i arbeidet med ny samfunnsdel. Disse er:

    - *Folkehelse:* Fastsette konkrete mål og strategier for hvordan kommuneplanen vil imøtekomme det lokale utfordringsbildet med hensyn til folkehelse og levekår, herunder barn og unges oppvekstmiljø og utfordringen med et økende antall eldre i befolkningen. Et annet punkt som fylkesrådmannen viser til er at arealplanlegging kan ha stor innvirkning på folkehelsen. I det videre arbeidet bør en derfor være bevisst på denne koblingen og koble folkehelsearbeidet tettere inn i arbeidet med samfunnsdelen.
    - *Næringsutvikling:* Koble innholdet i kommunens egen strategiske næringsplan i sammen med samfunnsdelen, tydeliggjøre sine prioriteringer for å imøtekomme utviklingen med «det grønne skiftet», se utvikling av reiselivet i sammenheng med lokal samfunnsutvikling og vekstkraftige lokalsamfunn, ha fokus på økt matproduksjon og bevaring av produksjonsarealer i landbruket samt legge til rette for økt matproduksjon i sjøen.
    - *Kulturminner:* Kulturminner og kulturmiljø bør vektlegges i samfunnsdelen, gjerne med utgangspunkt i Karmøys kommunedelplan for kulturminner. Kulturminner bør beskrives som et eget tema og inngå i arealstrategien som skal utarbeides til samfunnsdelen.
    - *Klima:* Oppfølging av Statlig planretningslinje for klima, energi og klimatilpasning samt bærekraftig mobilitet/transport med fokus på tilrettelegging for transportformer for gange,

sykkel og kollektiv.

Vurdering:
Det samlede inntrykket er at fylkesrådmannen er positivt innstilt til at prosessen skal ha et sterkt fokus på å styrke samfunnsdelen som et styringsdokument, med de grep som er foreslått i planprogrammet. Fylkesrådmannen savner derimot at planprogrammet konkretiserer de mest sentrale samfunnsutfordringene og utredningsbehovet som en skal vektlegge i planarbeidet. En konkretisering av nevnte momenter vil bidra til at planarbeidet i større grad kan etterprøves senere i prosessen. I tillegg er dette et grep som bidrar til at regionale hensyn blir ivaretatt i det videre planarbeidet. Dette vil bidra til at Karmøy kommune og Rogaland fylkeskommune planlegger i samme retning. Fylkesrådmannen viser til sitt eget dokument «Regionale utviklingstrekk – Rogaland 2020», der folkehelse, næringsutvikling, kulturminneforvaltning og klima er overordnede tema som fylkeskommunen vektlegger. Fylkesrådmannen foreslår at Karmøy kommune viser til de viktigste hovedutfordringene som fremgikk av kommunal planstrategi 2020-2023.

Rådmannen vurderer fylkesrådmannens råd som konstruktive og vil derfor innarbeide dem i planprogrammet. Endringene som foretas med bakgrunn i fylkesrådmannens uttalelse er i hovedsak en konkretisering av sentrale utfordringer, kunnskapsgrunnlag og utredningsbehov i det videre planarbeidet. Etter rådmannens syn ivaretar endringene i planprogrammets kapittel 5.4 og 5.5 de forhold som fylkesrådmannen påpeker i sin uttalelse. Dette for å sikre at de forhold som fylkesrådmannen påpeker i sin uttalelse blir med i det videre arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

3. Fylkesmannen i Rogaland

Sier i sin uttalelse:
- Planprogrammet mangler flere avklaringer med hensyn til samfunnsmessige utfordringer og behov for utredninger.
- Kommunen bør skjelne til arbeidet med planstrategien, da denne danner et godt bilde av utfordringene i kommunen.
- Det forventes at det utarbeides en arealstrategi som del av kommuneplanens samfunnsdel og legger disse til grunn ved revisjon av kommuneplanens arealdel.
- Det vises til Statlig planretningslinje for klima, energiplanlegging og klimatilpassing. Denne skal legges til grunn for all planlegging.
- Kommuneplanens samfunnsdel skal kartlegge langsiktige utfordringer knyttet til samfunnssikkerhet, og fastlegge mål og strategier for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet. Fastsettelsen av mål og strategier skal baseres på funn fra helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) og plan for oppfølging.
- Tiltak for å sikre god kvalitet i opplæringen på alle skolene bør også inngå i samfunnsdelen.
- Det anbefales at kommunen gjør en grundigere vurdering av folkehelseutfordringene i kommunen i det videre planarbeidet.

Vurdering:
Fylkesmannens uttalelse reflekterer mye av innholdet som fremgikk av fylkesrådmannens uttalelse. Rådmannen vil derfor legge samme argumentasjonen til grunn i sin vurdering av Fylkesmannens uttalelse.

Etter rådmannens syn ivaretar endringene i planprogrammets kapittel 5.4 og 5.5 de forhold som Fylkesmannen påpeker i sin uttalelse. Dette for å sikre at de forhold som påpekes i uttalelsen blir med i det videre arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

4. Forsvarsbygg

Sier i sin uttalelse:

- Forsvarsbygg har ikke merknader til planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel, men ber om at Forsvarets arealbruksinteresser blir ivaretatt i det kommende arbeidet med kommuneplanens arealdel.
- Forsvarets arealbruksinteresser i Karmøy er hovedsakelig skyte- og øvingsfelt i sjø.

Vurdering:
Rådmannen vil opplyse om at arbeidet med kommuneplanens arealdel skal igangsettes i løpet av 2021. Forsvarsbygg vil bli orientert om prosessen og få mulighet til å medvirke i det videre planarbeidet.

Ettersom Forsvarsbygg ikke har merknader til planprogrammet for samfunnsdelen, anbefaler rådmannen at uttalelsen tas til orientering.

5. Statens vegvesen

Sier i sin uttalelse:

- At de har ingen merknader til planprogrammet.

Vurdering:
Rådmannen anbefaler at Statens vegvesen sin uttalelse tas til orientering.

6. Direktoratet for mineralforvaltning
Sier i sin uttalelse:

- Det vises til Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) sin uttalelse til kommunal planstrategi datert 19.03.2020. Der henvises det til de nasjonale forventningene til planlegging når det gjelder mineralressurser, viktige mineralske forekomster i Karmøy kommune samt bærekraftsprinsipper knyttet til forvaltning av ikke-fornybare naturressurser. Direktoratet ber videre om at Karmøy kommune gjør en vurdering av behov for kartlegging av ressurstilgang og behov for mineralressurser i forbindelse med revidering av kommuneplanen. Disse hensynene og innspillene vil i sin helhet også gjelde for revidering av kommuneplanenes samfunnsdel. Direktoratet har ut over dette ingen øvrige merknader eller innspill planprogram for kommuneplanens samfunnsdel.

Vurdering:
Rådmannen vil vise til vurderingen av uttalelsen fra Kystverket vest og legge til grunn den samme argumentasjonen. Det er ikke hensiktsmessig å gi en detaljert omtale av mineralforvaltning i samfunnsdelen. Forvaltning av naturressurser, herunder mineralforekomster, er tema som kan vurderes omtalt i arealstrategien. Dette for å sikre at temaet blir tydeligere vektlagt i arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Det er lagt opp til at arbeidet med kommuneplanens arealdel skal igangsettes i løpet av 2021. De forhold som direktoratet påpeker i sin uttalelse er mest naturlig å se i sammenheng med revisjon av arealdelen. Rådmannen vil holde direktoratet orientert om prosessen og tilrettelegge for medvirkning i det kommende planarbeidet.

På bakgrunn av de uttalelser som er mottatt i det offentlige ettersyn, har rådmannen gjort enkelte endringer i planprogrammet. Etter rådmannens syn ivaretar endringene i planprogrammets kapittel 5.4 og 5.5 de forhold som Direktoratet for mineralforvaltning påpeker i sin uttalelse. Dette for å sikre de forhold som direktoratet påpeker i sin uttalelse blir med i det videre arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

7. Fiskeridirektoratet region sør

Sier i sin uttalelse:

- Det pekes på viktigheten av å inkludere kystsonen og marin sektor i arbeidet med samfunnsdelen, og å sikre klare rammebetingelser for arealbruk, utvikling og næringsvirksomhet. I neste omgang må målet være å oppdatere viktige data for fiskeriinteresser samt ta inn registreringer av viktige marine naturtyper i kommunen i kommuneplanens arealdel. En god klargjøring av kommunens strategiske valg knyttet til utvikling og arealbruk i kystsonen vil kunne virke både avklarende og bidra konfliktdempende.
- Oppfordrer til at kommunen tar et tydeligere initiativ til interkommunal planlegging kommuneplanarbeidet. Arealplanlegging og arealforvaltning av sjøarealer fremheves i denne sammenhengen.
- Det fremgår ikke tydelig av planprogrammet at klima, folkehelse, biologisk mangfold og bærekraftig økonomi er viktig.

Vurdering:

Rådmannen deler direktoratets syn om viktigheten av å ha en god klargjøring av strategiske valg knyttet til arealbruk og utvikling av kystsonen og sjøarealene. I samfunnsdelen vil det utarbeides en arealstrategi. Dette for å skape en bedre kopling mellom samfunnsdel og arealdel. Forvaltning av sjøareal, kystsone og tilrettelegging for næringsutvikling i marin sektor, er tema som bør omtales i arealstrategien. Dette for å sikre at temaet blir tydeligere vektlagt og fulgt opp i arbeidet med kommuneplanens arealdel.

På bakgrunn av de uttalelser som er mottatt i det offentlige ettersyn, har rådmannen gjort enkelte endringer i planprogrammet. Etter rådmannens syn ivaretar endringene i planprogrammets kapittel 5.4 og 5.5 de forhold som Fiskeridirektoratet påpeker i sin uttalelse. Dette for å sikre de forhold som direktoratet påpeker i sin uttalelse blir med i det videre arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

8. Fiskerlaget vest

Sier i sin uttalelse:

- Det er viktig at kommunen legger til rette forholdene for fiskerinæringen i sin samfunnsdel. Dette kan gjøres blant annet ved å sikre god infrastruktur, avfallshåndtering og verne fiskeområder mot arealkonflikt og forurensing.
- Det er viktig med langsiktig og helhetlig forvaltning av sjøarealene og unngå negativ innvirkning på det marine miljø. Dette gjelder også på tvers av kommunegrenser.

Vurdering:

Rådmannen deler fiskerlagets syn om viktigheten av å tilrettelegge for fiskerinæringen igjennom langsiktig og helhetlig forvaltning av sjøarealene. Da Karmøy er en næringskommune som ønsker å tilrettelegge for verdiskapning og utvikling av arbeidsplasser, er det naturlig at samfunnsdelen vektlegger dette. Rådmannen vil videre vise til vurderingene til uttalelsene fra Kystverket vest, Direktoratet for mineralforvaltning og Fiskeridirektoratet region sør. I samfunnsdelen vil det utarbeides en arealstrategi. Dette for å skape en bedre kopling mellom samfunnsdel og arealdel. Forvaltning av sjøareal, herunder fiskerienes interesser, er tema som bør omtales i arealstrategien. Dette for å sikre at temaet blir tydeligere vektlagt i arbeidet med kommuneplanens arealdel. Det er også klare forventninger fra sentrale og regionale myndigheter om at arealbruk og arealforvaltning i sjø blir vektlagt i kommende revisjon av kommuneplanen, spesielt i arealdelen. Rådmannen vil følge disse forventningene opp i det kommende arbeidet med kommuneplanens arealdel.

På bakgrunn av de uttalelser som er mottatt i det offentlige ettersyn, har rådmannen gjort enkelte endringer i planprogrammet. Etter rådmannens syn ivaretar endringene i planprogrammets kapittel 5.4 og 5.5 de forhold som Fiskarlaget vest påpeker i sin uttalelse. Dette for å sikre de forhold som fiskarlaget påpeker i sin uttalelse blir med i det videre arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

9. Kolnes grendautvalg

Sier i sin uttalelse:

- Det foreslås å legge til rette for økt involvering og engasjement fra de unge i kommuneplanprosessen. For å oppnå dette blir det foreslått å opprette ungdomspanel i hver sone. Involvering i planarbeidet kan blant annet skje igjennom medvirkningsformer som fokusgrupper, egne møter med ungdommer og elektroniske møter.

Vurdering:
Det er ønskelig at kommuneplanen, både samfunnsdel og arealdel, bygger på gode prosesser for medvirkning. Planarbeidet må likevel skje innenfor realistiske rammer med hensyn til blant annet den tidsbruk og kapasitet administrasjonen har til rådighet. Det er ikke lagt opp til å opprette en formell organisering av lokalutvalg for ungdommer i samband med kommuneplanarbeidet. Rådmannen vurderer et slikt opplegg som for ressurskrevende å administrere og følge opp i arbeidet med samfunnsdelen. Det er derimot lagt opp til at ungdomsrådet skal involveres i planarbeidet, jf. kapittel 3.1 i planprogrammet. Ungdomsrådet vil dermed representere de unge i det videre arbeid med kommuneplanens samfunnsdel. Rådmannen vil også vise til at det er gjort endringer i framdriftsplanen til kommuneplanens samfunnsdel. Dette er gjort fordi en ønsker mer tid til å fokusere på medvirkningsaspektet i planarbeidet.

Rådmannen anbefaler at merknaden fra Kolnes grendautvalg tas til orientering.

Oppsummering og rådmannens kommentar til endringene som er foretatt i planprogrammet

Kommunestyret har igjennom sitt vedtak 16.12.2019 gitt klare føringer for at kommuneplanens samfunnsdel skal revideres og gis høy prioritet i inneværende kommunestyreperiode. Vedtaket gir også klare føringer for selve organiseringen og prosessen i planarbeidet. Som en oppfølging av kommunestyrets vedtak, er det lagt frem egen sak for formannskapet 27.01.2020 som utdyper rammene planprosess og organisering i arbeidet med samfunnsdelen. I tillegg sier forslag til planstrategi for inneværende periode at samfunnsdelen skal revideres. Det ble i løpet av våren utarbeidet et forslag til planprogram ut i fra de føringene som ble lagt til grunn av kommunestyret og formannskapet. Planprogrammet gjør rede for planarbeidets formål, opplegg for prosess, viktige føringer, prioriterte arbeidsområder og evt. andre relevante tema. Det plan og prosessarbeidet som det er lagt opp til i planprogrammet, bygger på erfaringene rådmannen har hatt med andre samfunnsdeler i Karmøy. Av erfaring har kommunens ulike samfunnsdeler ikke fungert etter intensjonen. Planprogrammet har derfor spesielt vektlagt aspektene ved nevnte plandokumenter- og prosesser som kan forbedres. Formannskapet fikk planprogrammet til behandling og la det ut til offentlig ettersyn 27.04.2020. I løpet av det offentlige ettersyn ble det mottatt ni uttalelser og merknader.

Rådmannen oppfatter i all hovedsak de signalene som er mottatt igjennom uttalelsene til å være positive til planens formål, hovedfokus og opplegg for medvirkning. Det er likevel påpekt fra Fylkesmannen og fylkeskommunen, som er de tyngste planmyndighetene i denne sammenheng, at planprogrammet bør i større grad konkretisere hvilke sentrale utfordringer og utredningsbehov som vil bli prioritert i det videre planarbeidet. Fra andre sektormyndigheter og interesseorganisasjoner blir det bedt om at deres interesseområder blir tatt hensyn til i det videre planarbeidet. Rådmannen vil påpeke at det ikke kan fremmes innsigelser til planprogrammet. Formannskapet kan derfor

fastsette planprogrammet uten at det legges ut til nytt offentlig ettersyn. Rådmannen ønsker derimot å tilrettelegge for en god medvirkning tidlig i arbeidet med samfunnsdelen. De offentlige myndighetene har et behov for å fremme sine interesseområder allerede tidlig i planprosessen. Og med endringene som rådmannen har foretatt i planprogrammet, er de forholdene som kommer frem i uttalelsene ivaretatt på en god måte. Dette sikrer at både råd og interesser fra offentlige myndigheter og organisasjon blir med i det videre planarbeidet.

Rådmannen har også gjort endringer i planprogrammet på bakgrunn av innspill i fra egen organisasjon, utover det som framgikk av forslaget til planprogram som ble lagt ut til offentlig ettersyn. De viktigste endringene er følgende: spissing av hovedformålet (kapittel 2.1), mindre endring og avklaring i organiseringen (kapittel 3.1), endring av framdriften i planprosessen (kapittel 3.3) og konkretisering av behovet for større utredninger og analyser i planarbeidet (kapittel 5.4). For øvrig er teksten på noen steder i dokumentet endret i form av presiseringer og utdypninger. Hensikten med endringen er å øke sannsynligheten for at samfunnsdelen blir et relevant og operativt styringsverktøy, som bygger på et sterkere medvirkningsopplegg. I tillegg er det ønskelig at samfunnsdelen skal bygge på et mer solid kunnskapsgrunnlag enn det som opprinnelig var tenkt. En konsekvens av dette er at fremdriften av planarbeidet vil forskyves, der endelig vedtak av samfunnsdelen flyttes fra sommeren 2021 til høsten 2021. Det må også påregnes kostnader i forbindelse med kjøp av ekstern kompetanse for deler av utrednings- og analysearbeidet. Rådmannen er av den oppfatning at disse omtalte grepene vil ha positive ringvirkninger for prosessen videre ved at samfunnsdelen får en sterkere forankring blant politisk nivå, administrasjonen, innbyggerne og lokalsamfunnsaktører.

Etter rådmannens syn er planprogrammet, med de endringene som er foretatt, et godt utgangspunkt for å utarbeide en ny samfunnsdel med styrket posisjon som kommunens viktigste styringsdokument. Rådmannen vil for øvrig henvise til det vedlagte forslag til planprogram. Endringene som er foretatt i planprogrammet etter det offentlige ettersyn er markert med grått i dokumentet.

Rådmannens konklusjon

Rådmannen anbefaler, på bakgrunn av de opplysningene og vurderingene som fremgår av saken, at formannskapet fastsetter planprogram for kommuneplanens samfunnsdel. Planprogrammet skal ligge til grunn i arbeidet med samfunnsdelen.

Vedlegg

- Planprogram - Samfunnsdel 2021-2030 (FSK 28.09.2020)
- Uttalelse fra Kystverket Vest 09.06.2020
- Uttalelse fra Rogaland fylkeskommune 18.06.2020
- Uttale til høring fra Fylkesmannen i Rogaland 24.06.2020
- Uttalelse til høring Forsvarsbygg
- Uttalelse fra Statens vegvesen 25.06.2020
- Uttalelse til høring fra Direktoratet for mineralforvaltning 26.06.2020
- Uttalelse fra Fiskeridirektoratet 26.06.2020
- Uttalelse fra Fiskarlaget Vest
- Innspill til kommuneplanen fra Kolnes Grendautvalg
- Formannskapet 27.04.2020
- Formannskapet 27.01.2020
- Kommunestyret 16.12.2019

Vedlegg:

Planprogram - Samfunnsdel 2021-2030 (FSK 28.09.2020)
Uttalelse fra Kystverket Vest 09.06.2020
Uttalelse fra Rogaland fylkeskommune 18.06.2020
Uttale til høring fra Fylkesmannen i Rogaland 24.06.2020
Uttalelse til høring Forsvarsbygg
Uttalelse fra Statens vegvesen 25.06.2020
Uttalelse til høring fra Direktoratet for mineralforvaltning 26.06.2020
Uttalelse fra Fiskeridirektoratet 26.06.2020
Uttalelse fra Fiskarlaget Vest
Innspill til kommuneplanen fra Kolnes Grendautvalg
Formannskapet 27.04.2020
Formannskapet 27.01.2020
Kommunestyret 16.12.2019